

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Katedra pedagogiky
PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
Posudek vedoucí práce

Práci předložila studentka: Ivana Rybníčková

Studijní zaměření: Předškolní a mimoškolní pedagogika, obor Učitelství pro mateřské školy

Název práce: DĚTI, FILMOVÁ POHÁDKA A GENDEROVÉ STEREOTYPY

Vedoucí práce: MgA. Marie Černíková Ph.D.

1. CÍL PRÁCE:

Cílem bylo zmapovat genderovou stereotypizaci v nejsledovanějších českých filmových pohádkách a v návaznosti na poznatky o vlivu televize jako nejsilnějšího média prozkoumat, jak se do vnímání a chování dětí stereotypní zobrazování hrdinů a hrdinek promítá. Autorka výzkumem zároveň hodlala poukázat na roli MŠ ve výchově zdůrazňující pestrost, jedinečnost a odvahu zkoušet nové cesty a rozhodovat se svobodně, bez předsudků a odsuzování. Cíle bylo dosaženo kombinací metod kvalitativního a kvantitativního výzkumného šetření. Konkrétní závěry, mnohdy překvapivé, přinášejí inspirativní podněty pro další práci pisatelky, pro praxi pedagogů, pro rodiče i filmové tvůrce.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Text bakalářské práce sestává z části teoretické a praktické. Teoretickou část práce, logicky strukturovanou směrem k výzkumu, kolegyně Rybníčková opírá o aktuální zdroje, cizojazyčné ve vlastním překladu. Pestrost a širší použitých pramenů svědčí o autorčině rozhledu a orientaci v problematice. V praktické části, sestávající z několika šetření nazírajících problematiku z různých úhlů, autorka účelně kombinuje kvalitativní a kvantitativní metody sběru dat.

Se zřetelem na cíl práce kolegyně Rybníčková v teoretické části postupuje od objasnění emočního a kognitivního vývoje předškolního dítěte přes úlohu pohádky v něm a následně s oporou odborné literatury ozřejmuje škálu archetypálních postav, věnuje se roli médií v souvislosti s časem dětí stráveným u obrazovek a návodnému, zjednodušujícímu zobrazování mužů a žen ve filmech a reklamách, osvětluje metodu Bechdel testu a definuje termíny užití v názvu práce. Teoretickou část autorka pointuje zdůrazněním vazby mezi chováním naplňujícím schémata a očekávání, touhou dostát předpokládanému úspěchu a mnohdy marné snaze čelit tlaku negativních předsudků.

Teoretické poznatky úročí pisatelka v rozsáhlém výzkumném šetření, představujícím hlavní tematický pilíř, praktickou část práce. Kolegyně Rybníčková podrobuje nejsledovanější české filmové pohádky (dle ATO) Bechdel testu, ručně počítá repliky filmových postav a s přehledem interpretuje získané výsledky. Formou rozsáhlého dotazníkového šetření, tematizovaného výběrem elektroniky a hraček, zaměřuje pozornost na předsudky rodičů, k diskusi o vlivu výchovy a prostředí přikládá výstupy získané metodou nezúčastněného pozorování v MŠ, kde působí, opřené o daty podloženou úvahu o čase dětí stráveném v MŠ, s rodiči a médii. Pozoruhodnou složkou empirické části je i kvalitativní sonda, kdy autorka formou rozhovorů a experimentálních aktivit získává informace přímo od dětí. Dílčí výstupy autorka mezi sebou porovnává a ověřuje, nakolik získaná data přinášejí odpovědi na výzkumné otázky.

Závěrem autorka celý výzkum stručně shrnuje včetně přehledu užití metodologie, upozorňuje na zjištění, vyhodnocuje přínos a konkrétní doporučení, například: „Vzhledem k celkovému času, který děti tráví u televizního vysílání, by ale bylo vhodným doporučením sledovat, jaký obsah je dětem předkládán, protože šetření mezi dětmi ukázalo, že dívky mají výrazně méně možností se s postavami ztotožňovat a není jejich vinou, pokud hodnotí u postavy jako nejvíce zajímavý vzhled, jelikož postava často nedostává prostor, kde by mohla ukázat, že má i jiné schopnosti.“

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Předložená práce v nejvyšší míře splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací. Je přehledně a logicky strukturovaná a precizně stylizovaná. Autorka v textu patřičně odkazuje k vhodně zvoleným odborným zdrojům, bibliografické údaje odpovídají aktuální citační normě. V empirické části autorka získaná data převádí do přehledných tabulek a grafů. V příloze dokládá záznamy pozorování z MŠ, dotazník, ukázkou kódování filmových pohádek a další.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Studentka ke své bakalářské práci přistupovala zodpovědně, se zřetelným zájmem co nejpřesněji výzkumnou otázku zodpovědět. V empirické části, při realizaci výzkumu, postupovala od široce otevřené problematiky k zaměřování dílčích cílů. Autorkou pečlivě analyzované výsledky a detailní pozorování považují za objevené nejen pro učitele MŠ a rodiče, nýbrž i pro veřejnost, protože přináší konkrétní a mnohdy nečekané impulsy do aktuálně diskutované a v Česku stále bagatelizované problematiky genderové stereotypizace. Nárůst doby strávené u obrazovek v souvislosti s pandemickou situací přidává předložené práci na palčivosti. V neposlední řadě je tato bakalářská práce pozoruhodná pestrostí zvolených výzkumných metod a jejich promyšlenou kombinací.

5. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

VÝBORNĚ

V PLZNI DNE 25. 5. 2021

PODPIS: _____
Marie Černíková